

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoCsp/20/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3721201575
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3721201575.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a sudcov Mgr. Zuzany Holúbkovej a Mgr. Ivana Kubínyho v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtina 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtina 48, Bratislava, proti žalovanému: C. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXXX/XX, G. J., o zaplatenie 3.072,37 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 16. februára 2022, č.k. 7Csp/45/2021-100 v spojení s opravným uznesením zo dňa 14. marca 2022 č. k. 7Csp/45/2021-169, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením v napadnutom výroku III. m e n í tak, že žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1.521,31 eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.521,31 eur od 08.11.2018 do zaplatenia, a to v pravidelných mesačných splátkach vo výške 200,- eur k poslednému dňu príslušného mesiaca, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku, pod stratou výhody splátok v prípade neuhradenia čo i len jednej splátky.

II. Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 52,22%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 616,96 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 616,96 eur od 8.11.2018 do zaplatenia v pravidelných 200,- eurových mesačných splátkach, ktoré bude poukazovať žalobcovi do posledného dňa toho-ktorého mesiaca, pod následkom straty výhody splátok v prípade neuhradenia čo i len jednej splátky, keď prvá splátka sa stane zročná v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku, výrokom II. zastavil konanie časti o zaplatenie sumy 934,10 eur titulom čiastočného späťvzatia žaloby, výrokom III. vo zvyšku zamietol žalobu a vo výroku IV. žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania. Rozhodoval na základe žaloby, ktorou sa pôvodný žalobca VÚB a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155 (ďalej ako „pôvodný žalobca“) domáhal zaplatenia sumy 3.072,37 eur s príslušenstvom, nakoľko jeho právny predchodca, spoločnosť Consumer Finance Hodling, a.s., so sídlom Hlavné námestie 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130 (ďalej ako „pôvodný veriteľ“) uzatvoril so žalovaným zmluvu o úvere, pričom žalovaný úver nesplácal, na základe čoho pôvodný žalobca zosplatnil celý úver ku dňu 02.11.2018, pričom túto dlžnú sumu žalovaný nezaplatil. Súd uznesením zo dňa 17.12.2021, č.k. 7Csp/45/2021-89 pripustil, aby do konania na miesto pôvodného žalobcu vstúpil nový žalobca - Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom, Mýtina 48, Bratislava, IČO: 35 831 154. V priebehu konania žalobca písomným podaním zo dňa 13.01.2022 zobral žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 600,- eur titulom uhradených splátok, nákladov spojených s vymáhaním pohľadávky vo výške 334,10 eur a navrhol konanie v tejto časti zastaviť, preto súd konanie v tejto časti o zaplatenie sumy 934,10 eur zastavil. Súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že medzi pôvodným veriteľom a

žalovaným bola uzatvorená zmluva o úvere č. 1720005290 na základe ktorej vznikol medzi zmluvnými stranami právny vzťah na ktorý je potrebné aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj špeciálnu úpravu podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Súd podrobil túto zmluvu skúmaniu v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, ako aj v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, a teda najmä či obsahuje obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 uvedeného zákona o spotrebiteľských úveroch. Dospel k záveru, že predmetná zmluva je v časti dohodnutých úrokov neplatná pre rozpor s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, keď žalovanému bola poskytnutá suma 7.000,- eur pri ročnej úrokovej sadzbe 15,90 %. Súd poukázal na to, že podľa priemerných úrokových mier z úverov obchodných bánk zverejnených Národnou bankou Slovenska v mesiaci február 2017 bol pri nových spotrebiteľských úveroch so splatnosťou 1 - 5 rokov priemerný úrok vo výške 7,47% ročne, pričom v zmluve bola úroková sadzba 15,90 %, čo predstavuje približne 2 -násobok (viac ako 100 %) priemerných úrokov vybraných oprávnenými subjektmi pri obdobných spotrebiteľských úveroch. Z uvedeného dôvodu považoval súd dohodnutú výšku úroku z úveru v rozpore s dobrými mravmi, a teda zmluvu v tejto časti neplatnú v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Súd ďalej posúdil údaj o dobe trvania zmluvy v znení „do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa tejto zmluvy“ ako neurčité dojednanie v spotrebiteľskej zmluve v neprospech spotrebiteľa, ktoré vytvára neistotu, resp. riziko prípadného preplatenia úveru zo strany spotrebiteľa. Na základe uvedeného súd teda dospel k záveru, že predmetná zmluva je bezúročná a bez poplatkov. Z vykonaného dokazovania súd ďalej zistil, že žalovaný celkovo uhradil sumu 6.383,04 eur. Keďže bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 7.000,- eur a predmetnú zmluvu súd považoval za bezúročnú a bez poplatkov, zaviazal žalovaného uhradiť iba rozdiel medzi tým, čo dostal a čo zaplatil, teda sumu 616,96 eur spolu s úrokom z omeškania podľa § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. vo výške 5 % od 08.11.2018, a teda odo dňa nasledujúceho po doručení oznámenia o zosplatnení celého úveru, do zaplatenia. Kvôli záveru o bezúročnosti a bez poplatkovosti úveru, súd žalobu vo zvyšnej časti zamietol. Nakoľko žalobca súhlasil s návrhom žalovaného, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť dlžnú čiastku formou 200,- eurových mesačných splátok pod následkom straty výhody splátok v prípade neuhradenia čo i len jednej splátky, súd tomuto návrhu žalovaného vyhovel a uložil žalovanému zaplatiť priznané plnenie v splátkach. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku v zamietajúcej časti vo výroku III. podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Bol toho názoru, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie o určení neplatnosti dojednaného zmluvného úroku 15,90 % ročne oprel o nesprávny právny názor, že takto dojednaný zmluvný úrok je v rozpore s dobrými mravmi, z dôvodu ktorého je dojednanie neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Poukázal na ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 1a ods. 1 a § 1 ods. 4 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v zneniach účinných v čase uzavretia zmluvy, v zmysle ktorých je najvyššia prípustná výška odplaty dvojnásobkom priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých úverov. Ďalej uviedol, že výška priemernej hodnoty RPMN pre spotrebiteľské úvery so splatnosťou od 1 do 5 rokov zverejnená naposledy v čase uzavretia úverovej zmluvy MF SR v súlade s ustanovením § 21 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 4. štvrtrok 2016 so stavom ku dňu 31.12.2016 predstavovala 11,39 % ročne. Najvyššia prípustná výška odplaty tak predstavovala 22,78 % ročne. V zmluve bol dojednaný zmluvný úrok 15,90 % ročne a keďže ten je jedinou odplatom za poskytnutý úver, je tento podľa žalobcu v súlade so zákonom a tak nemôže byť označený za neplatný pre rozpor s dobrými mravmi. Žalobca ďalej namietal, že súd nesprávne posúdil aj dojednanie o dobe trvania zmluvy, keď toto považoval za neurčité a v neprospech spotrebiteľa. Uviedol, že predmetná úverová zmluva je záväzkovo právny vzťah. Jej účelom je splnenie záväzku dlžníka vrátiť poskytnutý úver a zaplatiť úroky. Ak nedôjde k jej ukončeniu z iných dôvodov trvá do splnenia záväzku dlžníka z nej. Dojednanie o dobe trvania zmluvy je tak podľa právneho názoru žalobcu v súlade so zákonom. Na základe uvedeného žalobca žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku III. zmenil tak, že žalovaného zaviazal žalobcovi zaplatiť istinu 1.521,31 eur s úrokom z omeškania 5 % ročne od 8.11.2018 do zaplatenia, a to v pravidelných mesačných splátkach 200 eur vždy najneskôr k poslednému dňu príslušného mesiaca počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku, pod stratou výhody splátok v prípade neuhradenia čo i len jednej splátky.

3. K podanému odvolaniu sa žalovaný písomne nevyjadril.

4. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v napadnutom rozsahu podľa § 379 a § 380 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej ako "CSP") bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením je potrebné v napadnutom výroku III. a v závislom výroku o trovách konania zmeniť podľa § 388 CSP a žalobe vo zvyšnej časti vyhovieť tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

5. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a II. odvolaním napadnutý nebol, preto je v týchto častiach právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý.

6. Žalobca v podanom odvolaní namietal záver súdu prvej inštancie o určení neplatnosti dojednaného zmluvného úroku 15,90 % ročne, a teda, že takto dojednaný zmluvný úrok je v rozpore s dobrými mravmi, z dôvodu ktorého je dojednanie neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Žalobca bol toho názoru, že je potrebné vychádzať z najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka a súvisiacej údajovej databáze o novoposkytnutých úveroch veriteľmi zverejňovanej Ministerstvom financií SR naposledy v čase predchádzajúceho uzatvoreniu zmluvy.

7. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že vyššie uvedená námietka žalobcu je dôvodná. Podľa názoru odvolacieho súdu, aj keď pre porovnanie výhodnosti alebo nevýhodnosti poskytnutého úveru možno ako pomôcku použiť i štatistiku Národnej banky Slovenska o priemerných úrokových sadzbách, z ktorej vychádzal aj súd prvej inštancie, hlavným referenčným kritériom pre posúdenie primeranosti dohodnutej odplaty za poskytnutie úveru je údajová databáza o údajoch z novoposkytnutých úverov veriteľmi zverejňovaná štvrťročne Ministerstvom financií SR.

8. Ustanovenie § 1a ods. 1 v spojení s § 1 ods. 4 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. stanovuje, že odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere. Smerodajná je tak priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

9. V danom prípade bola táto priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov zverejnená k 31.12.2016, t. j. za 4. štvrtrok roka 2016 (naposledy pred uzatvorením predmetnej zmluvy dňa 23.02.2017) vo výške 8,71 % (nie 11,39 % ako nesprávne uvádzal žalobca v odvolaní, hoc ani pri dvojnásobku tejto hodnoty by odplata dojednaná v zmluve nedosahovala jej dvojnásobok a bola by tiež v súlade so zákonom). Dvojnásobok tejto hodnoty je 17,42 %. Odvolací súd tak konštatuje, že v danom prípade odplata dotknutej zmluvy 15,90 % bola nižšia ako maximálna výška odplaty stanovená právnymi predpismi (§ 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka a § 1a citovaného nariadenia vlády). Zmluvné ustanovenie o úroku (jeho výške) za poskytnutie úveru preto neodporuje právnej úprave účinnej ku dňu 23.02.2017, ktorá bola v tom čase obsiahnutá v ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1 a 4 a § 1a ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., a preto sa nejedná o neplatné zmluvné ustanovenie, a teda toto je platne súčasťou predmetnej zmluvy. V zmluve teda neabsentuje údaj o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, či údaj o odplate podľa § 9 ods. 2 písm. i), písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere.

10. Pokiaľ teda odplata neprevyšuje právnymi predpismi stanovenú maximálnu výšku odplaty, nemôže byť takto dojednaná odplata v rozpore s dobrými mravmi. V tejto súvislosti tiež odvolací súd dáva do pozornosti, že občianskoprávne kolégium Krajského súdu v Trenčíne sa na svojom zasadnutí dňa 07.10.2021 zhodlo na tom, že pri rozhodovaní o priznaní úrokov z úveru je potrebné skúmať, či dojednaná výška úrokov zodpovedá obmedzeniam podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z., pričom treba vychádzať z priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnenej Ministerstvom financií SR.

11. Žalobca ďalej namietal, že súd nesprávne posúdil aj dojednanie o dobe trvania zmluvy, keď toto považoval za neurčité a v neprospech spotrebiteľa.

12. V predmetnej zmluve o úvere zo dňa 23.02.2017 bola doba trvania zmluvy uvedená nasledovne: „do splatenia všetkých záväzkov Klienta podľa tejto Zmluvy“. Uvedená formulácia je aj podľa názoru odvolacieho súdu pre spotrebiteľa nejasná a táto nevyhovuje požiadavke uviesť náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, ako uvádzal aj súd prvej inštancie. Je potrebné však poukázať na to, že zmluva o úvere obsahuje údaj o termíne konečnej splatnosti dňa 20.02.2022, ako aj údaj o splatnosti prvej splátky splatnej dňa 20.03.2017. Z celkového obsahu zmluvy tak bolo možné dospieť k záveru o dobe trvania zmluvy o úvere. Preto podľa názoru odvolacieho súdu, aj pre priemerného spotrebiteľa takéto dojednania v zmluve úvere umožňujú bez väčších ťažkostí zistiť dobu trvania zmluvy o úvere. K rovnakému záveru dospel aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 1Cdo/167/2021 zo dňa 27. apríla 2022 na ktorý odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje. Odvolací súd tak dospel k záveru, že predmetná zmluva o úvere obsahuje aj údaj o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch účinnom v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy o úvere.

13. Nakoľko odvolací súd nezistil ani iný dôvod, ktorý by mal zakladať bezúročnosť a bez poplatkovosť predmetného úveru, zmenil napadnutý výrok III. rozsudku súdu prvej inštancie tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi aj zvyšnú uplatnenú sumu, ktorá je po čiastočnom späťvzati žaloby a čiastočnom zastavení konania vo výške 1.521,31 eur. Odvolací súd priznal žalobcovi aj uplatnený úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zodpovedajúci § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. z tejto sumy od 08.11.2018 do zaplatenia.

14. Žalobca sám žiadal, aby súd povolil žalovanému splácať dlh v splátkach vo výške 200,- eur mesačne. Žalovaný uvádzal, že je starobný dôchodca a je mu vyplácaný dôchodok vo výške 585 eur mesačne a iný príjem ako dôchodok nemá. Vo výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý nebol odvolaním napadnutý a nadobudol právoplatnosť, bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcovi sumu 616,96 eur s príslušenstvom do zaplatenia v pravidelných 200,- eurových mesačných splátkach s tým, že prvá splátka sa stane zročná v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku. Predmetný výrok nadobudol právoplatnosť dňa 14.03.2022. Prvá splátka bola splatná do konca mesiaca 04/2022. Vzhľadom na výšku sumy 616,96 eur a výšku príslušenstva z tejto sumy (k 30.06.2022 - 112,48 eur) má byť táto suma vyplatená v 4 splátkach do konca mesiaca 07/2022. Odvolací súd prihliadnuc na žiadosť a majetkovú a sociálnu situáciu žalovaného povolil žalovanému splácať zvyšnú časť dlhu vo výške 1.521,31 eur s príslušenstvom rovnako v splátkach vo výške 200,- eur mesačne so splatnosťou splátky do posledného dňa toho-ktorého mesiaca. Teda žalovaný bude pokračovať v splátkach, ako platil podľa výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie s tým, že splatnosť prvej splátky nastane až od mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti tohto rozsudku. Preto ani nemôže dôjsť k situácii, že by bol žalovaný zároveň zaťažovaný splátkou podľa výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie ako aj splátkou v zmysle zmeneného výroku III. odvolacím súdom.

15. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III. tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

16. Odvolací súd v zmysle § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 256 ods. 1 CSP o trovách konania rozhodol nasledovne: pôvodný žalobca žalobou uplatnil nárok na zaplatenie sumy 3072,37 eur spolu s príslušenstvom. Rozsudkom súdu prvej inštancie vo výroku I. bol žalobcovi priznaný nárok na sumu vo výške 616,96 eur. V zmysle zmeneného výroku III. súdu prvej inštancie odvolacím súdom bol žalobcovi priznaný aj nárok na zaplatenie sumy 1.521,31 eur. V tejto časti bol žalobca úspešný. Žalobca zobral žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 934,10 eur, a to z dôvodu platieb žalovaného v celkovej výške 600,- eur, s úhradami v dňoch 27.05.2021, 29.06.2021 a 29.12.2021 po sume 200,- eur a v časti 334,10 eur ako uplatnenej náhrady nákladov. V časti náhrady nákladov v sume 334,10 eur preto zastavenie konania zaviniť žalobca a v tejto časti bol úspešný žalovaný. Žaloba pôvodného žalobcu zo dňa 27.05.2021 bola žalovanému doručená dňa 20.07.2021. Zavinenie za zastavenie konania v dôsledku vykonanej platby žalovaného dňa 29.12.2021 vo výške 200,- eur (potom, čo mu bola doručená žaloba) nesie žalovaný a teda v tejto časti bol úspešný žalobca. Vo zvyšnej časti v sume 400,- eur zaviniť zastavenie konania žalobca. Z uvedenej sumy preto žalobca zaviniť zastavenie konania vo výške 734,10 eur (úspech žalovaného) a žalovaný vo výške 200,- eur (úspech žalobcu). Žalobca bol preto celkom úspešný v sume 2338,27 (616,96 + 1521,31 + 200) a žalovaný v sume 734,10 eur, čo predstavuje úspech žalobcu 76,11 % a úspech žalovaného 23,89 %. Čistý úspech žalobcu bol 52,22 %. Odvolací súd preto

žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 52,22 %. V zmysle § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov bude rozhodovať súd prvej inštancie.

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).